

Prövning

Svenska som andraspråk, grundläggande nivå, 200p

I prövningen i svenska som andraspråk på grundläggande nivå ingår flera delar. Du ska skriva, läsa, diskutera och muntligt presentera uppgifter. Du ska bland annat visa att du kan argumentera, resonera och vara källkritisk. Läraren prövar dina kunskaper genom att bedöma dina förmågor mot kunskapskraven i kursplanen (se bifogad kursplan med kunskapskrav). Du kommer att träffa läraren vid två prövningstillfällen. Du ska ha med dig penna, suddgummi och giltig fotolegitimation till båda prövningstillfällena.

Förberedelser inför prövningen

- Läs boken Nå målen delkurs 3 och 4 (Maria Fohlin, Fredrik Harstad 2019). (Obs! I boken används begreppet utredande text. Utredande text kan också kallas resonerande text.)
- Läs en av följande **skönlitterära böcker** (ej lättläst version):

”Pojken i randig pyjamas” av John Boyne

”Tisdagarna med Morrie” av Mitch Albom

”Sanning med modifikation” av Sara Lövestam

”En plats de kallar lyckan” av Märten Sandén

- Läs **en längre artikel eller ett reportage ur Borås Tidning**.
Artikeln ska vara minst en halv sida lång. Du ska skriva ett kort referat av artikeln med en korrekt källhänvisning.

Prövning

Prövningen innefattar:

- En salstenta
- Läsning av skönlitteratur
- Skrivning av olika typer texter
- En muntlig presentation med ett presentationstekniskt verktyg
- Diskussion
- Informationssökning på internet och källkritik

Svenska som andraspråk, Nationell delkurs 4

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i kursen svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska ge eleven rika möjligheter att kommunicera på svenska i funktionella och meningsfulla sammanhang samt ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå talad och skriven svenska. Undervisningen ska även stimulera elevens intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Eleven ska i undervisningen ges möjlighet att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga texter. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för sig själv och för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket i olika sammanhang och medier. I undervisningen ska eleven ges möjlighet att reflektera över flerspråkighetens betydelse för utvecklingen av språk.

Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- välja och använda språkliga strategier,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå, tolka, analysera och kritiskt granska texter från olika medier. Att urskilja texters uttalade och outtalade budskap samt deras olika syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspekar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Olika sätt att skapa och bearbeta egna och gemensamma texter, till exempel att förtydliga, variera och precisera dem. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Redigering och disposition av texter med hjälp av digitala verktyg. Olika funktioner för språkbehandling.
- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad och tempus. Textbindning med hjälp av sambandsord, till exempel hur orsakssamband, slutsats och motsats kan formuleras.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse, till exempel digitala verktyg.

Tala, lyssna och samtala

- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att medverka i olika samtal och diskussioner, till exempel att leda en diskussion, argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser och att sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer, till exempel digitala medier och verktyg.
- Uttal, betoning och satsmelodi. Olika variationer av talad svenska.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande, argumenterande och utredande, till exempel tidningsartiklar, populärvetenskapliga texter och debattinlägg.
- Sakprosatexters syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och begrepp.
- Skönlitteratur och annan fiktion från olika tider och från skilda delar av världen som belyser människors livsvillkor och identitets- och livsfrågor. Några skönlitterära genrer samt några skönlitterärt betydelsefulla verk och deras författare.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad. Tema, motiv, berättarperspektiv, tillbakablickar samt miljö- och personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel filmer och webbtexter. Texternas innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.
- Hur olika texttyper kan kombineras i en text, till exempel berättande och beskrivande inslag i en argumenterande text.
- Texter i digitala miljöer med länkar och andra interaktiva funktioner.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att identifiera överordnade idéer i form av nyckelord och att föra anteckningar.
- Ord, symboler och begrepp för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Hur ords och begrepps nyanser och värdeladdning kan påverka uppfattningen av innehåll och budskap i texter och samtal. Språkförändringar, till exempel nya ord i det svenska språket och betydelseglidningar av ord och uttryck.
- Ordbildning, till exempel sammansättningar och avledningar, samt betydelsen av olika prefix och suffix.
- Fasta uttryck, idiomatiska uttryck och bildspråk.
- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang, till exempel skillnaden mellan språket i en nyhetsartikel och ett debattinlägg.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande. Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.
- Skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk, till exempel svenska språkets struktur i jämförelse med något annat språk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja, värdera, kritiskt granska och använda sig av information från internet och andra källor. Hur man citerar och anger källor, även vid användning av digitala medier.
- Källkritik. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Kunskapskrav i tabellform, Svenska som andraspråk Nationell delkurs 4

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med flyt genom att, på ett i huvudsak fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkel textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av enkla beskrivningar och förklaringar, ett enkelt och fungerande kunskapsrelaterat språk samt i huvudsak fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett i huvudsak fungerande sätt.

Eleven kan med en i huvudsak fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett enkelt sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med enkla och till viss del underbyggda argument på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt.

Eleven väljer och använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande struktur, innehåll och språk samt viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklad textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett relativt varierat urval av källor och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av utvecklade beskrivningar och förklaringar, ett utvecklat och fungerande kunskapsrelaterat språk samt relativt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett relativt väl fungerande sätt.

Eleven kan med en ändamålsenlig kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett utvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med utvecklade och relativt väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt.

Eleven väljer och använder då relativt väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande struktur, innehåll och språk samt relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med mycket gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklad textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett varierat urval av källor och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av välutvecklade och nyanserade beskrivningar och förklaringar, ett välutvecklat och fungerande kunskapsrelaterat språk samt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på

ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge välutvecklade och nyanserade omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett väl fungerande sätt.

Eleven kan med en ändamålsenlig och effektiv kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett välutvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med välutvecklade och väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem.

Eleven väljer och använder då väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande struktur, innehåll och språk samt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

